

Kdo šetří, má za tři

A jak víme, trojka je známka průměrná a je dobré ji nějak vylepšit. Aspoň tak nám to vtloukali ve škole do hlavy. Prostě chtít víc a nenechat se odradit neúspěchy. Přesně tohle lze aplikovat na šetření pracovních úrazů...

Především je nutné dohlédnout na úspěšné (tedy co nejvyšší) odškodnění a na to, aby se pracovní úrazy ze stejných důvodů neopakovaly. V legislativě se tomu říká **přijímání opatření** (odpovědný je zaměstnavatel, u kterého se úraz stal), v praxi se to obvykle řeší opatřeními ve formě proškolení zaměstnanců, čímž se před příslušnými kontrolními orgány poschovává např. urychlené zasypání jámy, oprava stroje nebo opožděný návrh technologického postupu. Zde je poměrně velký prostor na **osobní jednání mezi zaměstnavatelem a zástupci ZO OSŽ, která by měla vyvinout tlak odpovídající vážnosti úrazu a příčinám, kvůli kterým úraz na konkrétním pracovišti vznikl.**

Šetření pracovních úrazů patří obecně mezi málo oblíbené disciplíny ZO OSŽ, protože si jinak nedovedeme vysvětlit mnohdy lehkovážný přístup, se kterým se v praxi svazových inspektorů OSŽ Ú setkáváme. Úraz člena se často řeší (nebo vůbec neřeší) se zpožděním a bez znalostí odpovídajících ustanovení zákoníku práce a další související legislativy, které můžete získat např. na našich školeních. Je důležité si uvědomit, že při prvním náznaku, pořádného průšvihů v podobě dlouhodobé nemoci, trvalých následků, snížení odškodnění či ztráty zdravotní způsobilosti (a následného vyřazení), je nutné rychle jednat. Dalším, co je dobré vědět, je to, že **pro jakákoli jednání v rámci šetření pracovních úrazů je partnerem pro zaměstnavatele základní organizace OSŽ poškozeného.** Jedině ta vlastní identifikační číslo právnické osoby (IČ, IČO) a má podle zákona nárok na nahlížení do veškeré dokumentace, která, byť jen okrajově, souvisí s pracovním úrazem. **ZO OSŽ je dle Stanov OSŽ také odpovědná za obhajobu svého člena** (a pokud je největší odborovou organizací u zaměstnavatele – též nečlena). Pokud teď napíšu *morálně odpovědná*, snad se někomu uleví, ale věřte mi, špatné svědomí umí potrápít. Proto i vy, ZO OSŽ, máte začít šetřit úraz stejně jako zaměstnavatel. Ten má na to své *bezpečáky*, kteří ale nejsou neomylní. Jsou totiž stejní, jako vy – dobří, špatní, úspěšní a pod tlakem, někdy líní nebo je bolí zuby. Nejsou stroje, a proto je nutné jejich práci *dublovat* a využívat naplno **právo šetřit pracovní úrazy dané zákonem odborovým organizacím.** Byli byste překvapeni, k jak rozdílným výsledkům, zvláště pokud se jedná o úrazy, které se stanou na venkovních pracovištích, v opravárenství a v jiných místech, kde jsou důležité technologické postupy a dodržování interních předpisů, můžete dojít. Kdo ví, že o tom, zda je úraz úrazem pracovním rozhoduje vždy zaměstnavatel, může mít dojem, že šetření je zbytečná práce. Omyl! Při jednáních o výši odškodnění, pokud použijete ty správné argumenty a předložíte své výsledky, lze získat lepší pozici. Opět připomínám, že **veškerá dokumentace, kterou zasílá zaměstnavatel k podpisu odborové organizaci, patří mezi právní dokumenty**, které ve výsledku rozhodují o životě člověka, kterého dobře znáte nebo byste se ho měli snažit poznat (a vyslechnout si jeho verzi úrazu), než dokument podepíšete. Proto nám, inspektorům BOZP, přijde opravdu nezodpovědné to, že Záznamy o úrazu a Záznamy o úrazu – hlášení změn jsou podepisovány bez rozmyslu, bez řádného šetření a o desítky a desítky kilometrů jinde, než se úraz stal. Proto je dobré si se zaměstnavatelem nastavit pravidla a předat mu písemně kontakty pro případy ohlašování úrazů – **podle legislativy se musí každý úraz odborové organizaci ohlásit neodkladně** – a proč a jak by to zaměstnavatel měl dělat, když k tomu s vámi nemá předem dohodnuté podmínky? **Taky připomínáme, že se mj. odškodňuje nejen pracovní neschopnost, související, výdaje, škody a trvalé následky, které se vážou k pracovnímu úrazu, ale i všechny následné (související) pracovní neschopnosti až do důchodového věku poškozeného.** Dnes se určitě nejedná o zanedbatelné částky, finanční plnění se odvíjí od stanovené hodnoty jednoho bodu, což je např. v letošním roce cca 400,-Kč (*pozn. valorizuje se*). A pokud vy, ZO OSŽ budete řádně šetřit (a pokud si nebudete vědět rady, klidně nás požádejte o pomoc) dostanete *za jedna...* od nás i od toho, komu pomůžete. Dana Žáková, SIBP, oddělení BOZP OSŽ Ú